

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5216/2538

นาย พุฒ เนียม พึ่งผู้ร้อง นาย วิเชียร กลิ่นสุคนธ์ กับพวกผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 1, ป.พ.พ. มาตรา 1382

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ร้องเป็นทั้งคู่ความในคดีก่อนและคู่ความในคดีนี้ประเด็นในคดีก่อนและในคดีนี้เป็นอย่างเดียวกัน คือ ผู้ร้องครอบครองปรปักษ์ที่ดินพิพาททั้งสองแปลงจนได้กรรมสิทธิ์หรือไม่ เหตุที่อาศัยเป็นหลักแห่งการวินิจฉัยในคดีก่อนคือฟังไม่ได้ว่าผู้ร้องครอบครองที่ดินพิพาททั้งสองแปลงอย่างเจ้าของ และฟังไม่ได้ว่าผู้ร้องครอบครองที่ดินพิพาททั้งสองแปลงโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของที่ดินติดต่อกันเป็นเวลา 10 ปี ตั้งแต่ปี 2508 จนถึงวันที่ยื่นคำร้องขอในคดีก่อนคือวันที่ 29 พฤศจิกายน 2531 การที่

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอในคดีนี้ว่าครอบครองปรปักษ์ตั้งแต่ปี 2518 จนถึงวันยื่นคำร้องขอคดีนี้คือวันที่ 25 มิถุนายน 2533 เป็นเวลาเกิน 10 ปี แล้ว จึงเป็นการอาศัยเหตุแห่งการวินิจฉัยเดียวกันคำร้องขอในคดีนี้จึงเป็นการฟ้องซ้ำ แม้ในคดีก่อนมีแต่ผู้ร้องฝ่ายเดียว ไม่มีผู้คัดค้านก็ตามผู้ร้องก็เป็นคู่ความตามความหมายของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 1(11) เมื่อผู้ร้องเป็นคู่ความเดียวกับคู่ความในคดีก่อน คดีของผู้ร้องจึงเป็นการฟ้องซ้ำได้ การที่ผู้ร้องอ้างข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ว่าผู้ร้องเป็นผู้ขุดดินตั้งน้ำประปา ไฟฟ้า และเสียภาษีบำรุงท้องที่ในนามของผู้ร้อง ซึ่งบางส่วนเป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นหลังจากศาลยกคำร้องขอในคดีก่อน แต่เกิดขึ้นยังไม่ถึง 10 ปี ก็เป็นข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งซึ่งอยู่ในเหตุที่ศาลชั้นต้นอาศัยเป็นหลักแห่งการวินิจฉัยยกคำร้องขอนั้นเอง ผู้ร้องจะนำข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นใหม่มารวมกับข้อเท็จจริงเดิมเพื่อให้เห็นว่าครอบครองปรปักษ์ครบ 10 ปีแล้วไม่ได้ ในกรณีที่ศาลวินิจฉัยชี้ขาดประเด็นแห่งคดีโดยทำเป็นคำพิพากษาหรือคำสั่ง กฎหมายมิได้บัญญัติให้อำนาจศาลในการสังคินค่าฤชาธรรมเนียมแก่ผู้ร้องได้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอว่า บิดามารดาผู้ร้องเช่าที่ดินโฉนดเลขที่ 1454 และเลขที่ 1758 ใช้ทำนาและทำสวนตั้งแต่ปี 2485 จนกระทั่งปี 2509 ต่อมาประมาณปี 32518 บิดามารดาผู้ร้องมอบที่ดินดังกล่าวให้ผู้ร้องเข้าครอบครองทำคันดินขุดบ่อเลี้ยงปลา ปลูกรับบัว ปลูกริมบ่อ และไม้ยืนต้นอื่น ๆ ปี 2519 ผู้ร้องปลูกบ้านอยู่อาศัยลงบนที่ดินนี้ขอเลขบ้านขออน้ำประปา ไฟฟ้าใช้ในนามของผู้ร้อง และเสียภาษีบำรุงท้องที่ด้วย ผู้ร้องครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของตลอดมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลาเกิน 10 ปี ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 ขอให้มีคำสั่งว่าผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ที่ดินทั้งสองแปลงผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำคัดค้านว่า ผู้คัดค้านที่ 1 ชื่อที่ดินพิพาททั้งสองแปลงจากนายจำรัสและนางชุ่มผู้คัดค้านที่ 1 เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาททั้งสองแปลงตลอดมาเป็นเวลากว่า 30 ปี แล้วโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของแต่ยังมีได้จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาททั้งสองแปลงเป็นของผู้คัดค้านที่ 1 และผู้คัดค้านที่ 1 เป็นผู้ให้บิดามารดาผู้ร้องเช่าที่ดินพิพาทเพียงบางส่วน ขณะนี้กำลังฟ้องขับไล่ผู้ร้องออกจากที่ดินพิพาททั้งสองแปลง และผู้คัดค้านที่ 1 ร้องขอต่อศาลขอแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาททั้งสองแปลงโดยการ

ครอบครองปรัปักษ์ ซึ่งกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ขอให้ยกคำร้องขอผู้คัดค้านที่ 2 และที่ 3 ยื่นคำคัดค้านว่า ผู้ร้องเข้าครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทดังกล่าวโดยอาศัยสิทธิการเช่าของบิดาผู้ร้องและไม่เคยแจ้งเปลี่ยนแปลงเจตนาการครอบครองที่ดินพิพาทดังกล่าวให้ผู้คัดค้านที่ 2 และที่ 3 หรือบิดามารดาผู้คัดค้านที่ 2 และที่ 3 ทราบ ผู้ร้องจึงไม่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทดังกล่าว ขอให้ยกคำร้องขอผู้คัดค้านที่ 4 ยื่นคำคัดค้านว่า ผู้ร้องเข้าครอบครองที่ดินพิพาททั้งสองแปลงโดยอาศัยสิทธิของเจ้าของที่ดินและเป็นไปไม่ได้ที่ผู้ร้องและผู้คัดค้านที่ 1 ต่างก็กล่าวอ้างว่าได้ครอบครองปรัปักษ์ในที่ดินพิพาททั้งสองแปลงในเวลาเดียวกันขอให้ยกคำร้องขอระหว่างพิจารณา ผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยชี้ขาดข้อกฎหมายเบื้องต้นว่า คดีผู้ร้องเป็นการร้องหรือฟ้องซ้ำหรือไม่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้องผู้ร้องอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนผู้ร้องฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ผู้ร้องเป็นทั้งคู่ความในคดีก่อนและคู่ความในคดีนี้ ประเด็นในคดีก่อนและในคดีนี้เป็นอย่างเดียวกันคือ ผู้ร้องครอบครองปรัปักษ์ที่ดินพิพาททั้งสองแปลงจนได้กรรมสิทธิ์หรือไม่ เหตุที่อาศัยเป็นหลักแห่งการวินิจฉัยในคดีก่อนคือฟังไม่ได้ว่าผู้ร้องครอบครองที่ดินทั้งสองแปลงอย่างเจ้าของ และฟังไม่ได้ว่าผู้ร้องครอบครองที่ดินพิพาททั้งสองแปลงโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันเป็นเวลา 10 ปี ซึ่งหมายความว่าฟังไม่ได้ว่าการครอบครองของผู้ร้องตั้งแต่ปี 2508 จนถึงวันที่ยื่นคำร้องขอในคดีก่อนคือวันที่ 29 พฤศจิกายน 2531 เป็นการครอบครองปรัปักษ์ ดังนั้นการที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอในคดีนี้ว่าครอบครองปรัปักษ์ตั้งแต่ปี 2518 จนถึงวันยื่นคำร้องขอคดีนี้คือวันที่ 25 มิถุนายน 2533 เป็นเวลาเกิน 10 ปีแล้ว จึงเป็นการอาศัยเหตุแห่งการวินิจฉัยเดียวกัน การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอในคดีนี้จึงเป็นการฟ้องซ้ำกับคดีแพ่งของศาลชั้นต้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 1(11)คู่ความหมายความว่า บุคคลผู้ยื่นคำฟ้องหรือถูกฟ้องต่อศาลดังนี้เมื่อผู้ร้องเป็นผู้ยื่นคำร้องขอต่อศาล ผู้ร้องก็คือคู่ความนั่นเอง และเมื่อผู้ร้องเป็นคู่ความเดียวกันในคดีก่อนคดีของผู้ร้องจึงเป็นการฟ้องซ้ำได้ หากต้องมีผู้คัดค้านในคดีก่อนจึงจะเป็นการฟ้องซ้ำได้ไม่เหตุที่ศาลชั้นต้นอาศัยเป็นหลักแห่งการวินิจฉัยยกคำร้องขอในคดีก่อนคือ ฟังไม่ได้ว่าการครอบครองที่ดินพิพาททั้งสองแปลงของผู้ร้องตั้งแต่ปี 2508 ถึงวันที่ยื่นคำร้องขอในคดีแรกคือวันที่ 29 พฤศจิกายน 2531 เป็นการครอบครองโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันเป็นเวลา 10 ปีการขอติดตั้งน้ำประปา ไฟฟ้า และเสียภาษีบำรุงท้องที่ในนามของผู้ร้อง ก็เป็นข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งซึ่งอยู่ในเหตุที่ศาลชั้นต้นอาศัยเป็นหลักแห่งการวินิจฉัยยกคำร้องขอนั่นเองส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่าเป็นข้อเท็จจริงซึ่งเกิดขึ้นหลังจากศาลยกคำร้องขอในคดีก่อน ก็เป็นข้อเท็จจริงซึ่งเกิดขึ้นไม่ถึง 10 ปี แต่ผู้ร้องนำมารวมกับข้อเท็จจริงเดิมเพื่อให้เห็นว่าครอบครองปรัปักษ์ครอบครองครบ 10 ปีแล้ว จึงเป็นการอ้างเหตุเดิมนั่นเองในกรณีที่ศาลวินิจฉัยชี้ขาดประเด็นแห่งคดีโดยทำเป็นคำพิพากษาหรือคำสั่งเช่นคดีนี้ กฎหมายมิได้บัญญัติให้อำนาจศาลในการสั่งคืนค่าฤชาธรรมเนียมแก่ผู้ร้องได้พิพากษายืน

องค์คณะ

สมพล สัตยาอภิธาน · ไพศาล รางชากร · อร่าม หุตางกูร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5216/2538>